

Glavašev izbor

KOALICIJA

Zajednički plakat HDSSB-a, HNS-a i Danijele Lovoković

GLAVAŠEV PLAKAT

Slavonski vezir identificira se s Gotovinom

GUBITNIK

Đapić je uz Gordana Matkovića mogao mirno osvojiti vlast

HRVATSKI BEIRUT Drugi krug izbora u Osijeku u znaku je najžešćeg političkog sukoba u zemlji, koji je oštro podijelio grad: nakon što je HDSSB objavio da ide sa Zagrebom u "rat do istrebljenja" grad je postao njihov talac

PIŠE:

DRAGO HEDL
globus@epf.com

SNIMKE:

NENAD KOKOTOVIĆ

K ako god završio drugi izborni krug u Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji, to će područje ostati politički najtrusnije u Hrvat-

skoj. Opaki virus inata što ga je posijao Branimir Glavaš i njegov HDSSB proširio se poput svinjske gripe: najavljeni rat do istrebljenja; ritualno paljenje stranačkih zastava HDZ-a; prijetnja pretvaranjem političkih suparnika u prah i pepeo; zasipanje jajima protivničkih tabora; vulgarni napadi na Sa-

Orni džihad

INATI SE
HERCEGOVINO

ESKALACIJA

Politički rat dodatno se rasplamsao presudom Glavašu za ratne zločine i njegovim bijegom u Hercegovinu

nadera; sotoniziranje Zagreba kao izvora svih zala i uzroka slavonske zapuštenosti, samo su dio džihada koji se dodatno rasplamsao presudom Glavašu za ratne zločine.

Dugoročni problem. Mirni ravničarski grad tako je postao hrvatski politički Beirut. Mada je epicentar snažnih magnituda

sada u zapadnoj Hercegovini, "druvoj domovini" Branimira Glavaša, kamo je ovaj pobjegao nakon izricanja kazne, još je dovoljno jak da i dalje drma slavonskom ravnicom. No, upravo ta činjenica da Glavaš, bez obzira na potrebe koje izaziva, više nije fizički prisutan u Slavoniji, u dugoročnom je smislu najveći

problem s kojim će se susresti Krešimir Bubalo i Vladimir Šišljagić, pobijede li u drugom krugu i zasjednu li na mjesto gradonačelnika Osijeka i osječko-baranjskog župana. Njihovo najjače oružje kojim su pucali u kampanji, da se Osijekom više neće upravljati iz Zagreba, postaje tragikomično: Osijekom će

se, sve dok bude trajao Glavašev egzil, upravljati iz Hercegovine. A to se vidjelo već nakon prve samostalne izjave Vladimira Šišljagića kada je rekao kako će – bez obzira na izrečenu kaznu zatvora Glavašu – ta stranka surađivati s hrvatskom Vladom, da bi sutradan, nakon poziva iz Hercegovine, dok je tiskar- »

» ska boja u novinama s njegovom izjavom još bila mokra, sve demantirao i osuo drvlje i kamenje po "monstrumu Sanaderu".

Osijek je danas duboko podijeljen grad. Nakon drugog izbornog kruga granice te podijeljenosti gotovo će se moći i fizički iscrutati: podijeljeni su lokani mediji i njihova publika, gospodarstvenici, sveučilišna elita i uvučena u mišje rupe nasuprot one glasne, svrstane u postrojbe HDSSB-a; slabašna alternativa scena ušutkana je ratobornom retorikom HVIDR-e; grogirana stranačka vodstva s nekompetentnim čelnicima nasuprot bučnih Glavaševih fanova koji ne prežu ni od uličnog demonstriranja moći, uplašeni građani koji i danas, kad je šerif u bijegu, šaptom izgovaraju njegovo ime.

"Još je devedesetih Glavaš uspostavio potpunu kontrolu nad Osijekom i Osječko-baranjskom županijom. Ljudi koje je postavio i danas zauzimaju važna mjesta u privredi, bankarstvu, sudstvu... i sada mu vraćaju dugove. Uvijek je imao svoje ljude kao spavače u oporbenim strankama koje je u danom trenutku aktivirao, pogotovo kada bi mu zatrebao poneki vijećnik. Neki od njih, poput Mate Arlovića ili Zlatka Kramarića, svojevremeno su bili vrlo visoko pozicionirani. Na ruku Glavašu ide nesposobnost SDP-a i HNS-a da pariraju HDZ-u, pa u njemu ne vide osobu osuđenu za ratni zločin nego saveznika. Sve mu to omogućava da s manje od 20 posto glasova ukupnog biračkog tijela i dalje vlada Osijekom i Osječko-baranjskom županijom", kaže dr. Ramir Ristić, jedan od rijetkih glasova s osječkog Sveučilišta koji se usudi kritizirati Glavaša.

Na ruku Glavašu, međutim, ne ide samo nesposobnost slabašne oporbe. Ono što je ostalo od HSP-a nepovratno je rascijepao grom unutrašnjeg razdora. Đapić je koalirao s HDZ-om, a njegov dojučerašnji najbliži suradnik, Gordan Matković, nije mogao zatamiti ambicije pa se otisnuo u samostalnu utrku, mađa bi njegovi glasovi, s onim Đapićevim, stavili Bubala u poziciju da im gleda u leđa. Matković je prevario građane namamivši ih na "novu osječku priču", da bi, kad

Foto: VLADO NOS / CROPIX

PARTNERI Župan osječko-baranjski, kandidat za gradonačelnika Krešimir Bubalo i njegovi koalicijski partneri Ivan Vrdoljak (HNS) i Danijela Lovoković (nezavisna)

“ HDSSB je najavio da se Osijekom više neće upravljati iz Z

nije prošao za gradonačelnika, hitro sa svojim vijećnicima pretrčao u Glavašev tabor. Njegova "nova osječka priča", duhovito primjećuje Đapić, nova je koliko i najstariji zanat na svijetu.

Besmisleni sukob. Mnogi će vam sugovornici u Osijeku reći, panično moleći da im ne spominjete ime, kako je taj grad postao Glavašev talac. Spašavajući sebe od strašnih zločina za koje je osuđen, u ponor je povukao cijeli grad. Gurao ga je u besmisleni sukob sa Zagrebom, du-boko borbne

igre uvukao razne tabore i interese, ne mareći za posljedice.

U osječke izbore, pored lokalnih snaga, izravno ili posredno, bili su uključeni predsjednik Republike Mesic, premijer Sanader, predsjednica Ustavnog suda Jasna Omejec, hrvatski veleposlanik na Kosovu i bivši gradonačelnik Osijeka Zlatko Kramarić, vrh HNS-a i iz pozadine Đakovačko-srijemska biskupija, a Mesic je u Osijek u kampanji dolazio čak tri puta, slikajući se svaki put s Bubalom, izbjegavajući gradonačelnika Đ a - pića i druge stranačke čelnike.

Jasna Omejec snažno je utjecala na svoju sestričnu, Danijelu Lovoković, da pristupi timu Krešimira Bubala, mađa je ova bila puno bliža HDZ-u nego Glavašu. Čak se, početkom godine, spekuliralo da bi ona, a ne Đapić, mogla biti HDZ-ova gradonačelnička opcija. Darko Bajto, predsjednik županijske organizacije HDSSB-a, uvjeren je kako su upravo Jasna Omejec i Zlatko Kramarić, nekoć moćni liberalni tandem, guranjem Danijele Lovoković u Glavašev tor, bacili najviše klipova pod noge Josipu Vrbošiću, bivšem veleposlaniku u BiH, koji je u utrci za gradonačelnika Osijeka, poduprt SDP-om, ispao u prvom krugu s nešto više od 15 posto glasova. Izvori u HSLS-u kažu kako je ponovno, jednako kao i u vrijeme suđenja Glavašu, proradila osovina Kramarić-Glavaš, ovoga puta dodatno potaknuta Kramarićevim animozitetom prema Vrbošiću. "Kramarić jednostavno nije mogao podnijeti Vrbošićevu kandidaturu", kaže Bajto.

SAMI SA SOBOM HDSSB je odnose sa Zagrebom toliko zaoštrio da je suradnja sa središnjom vlasti postala nemoguća

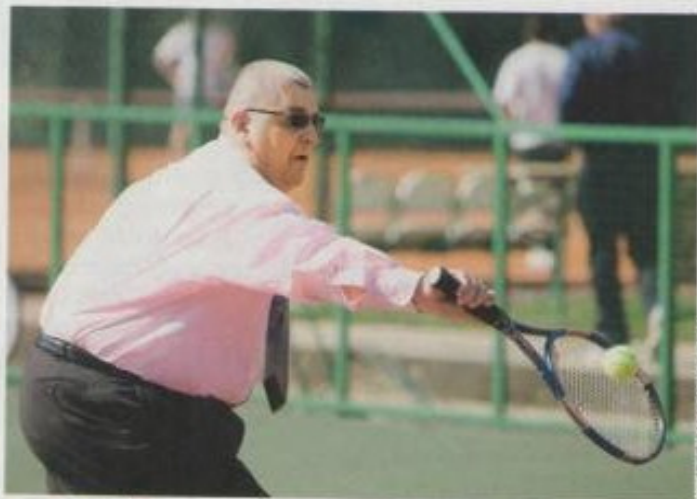

**KOGA BRIGA ZA
ZLOČINE**

Bubalov pobjednički osmijeh

Katarina Kruhonja, voditeljica osječkog Centra za mir i nenasilje, smatra da je upravo Krešimir Bubalo najzaslužniji za pobjedu Glavaševa HDSSB-a u prvom krugu. "Građani, osobito mladi, doživljavaju ga kao novo lice i ne vide da iza njega stoji Glavaš. Bubalo je u prvom planu, uvijek je nasmijan, zrači optimizmom i ljudi to vole", kaže Katarina Kruhonja. "Glavaševi ratni zločini za mnoge Osječane i nisu osobit grijeh", kaže Kruhonja. "Doduše, većina se ljudi ipak od toga distancira, ne odobravaju zločine, ali i takvi će uvijek na kraju dodati rečenicu: 'Ratnih devedesetih bilo je takvo vrijeme', čime ga zapravo amnestiraju". Uz to, Bubala snažno podržava i Đakovačko-srijemska biskupija.

Bubala: sad će se upravljati iz Hercegovine"

BEZ SUIGRAČA HSP je nepovratno rascijepao unutrašnji razdor, a Đapića je napustio dojučerašnji najbliži suradnik Gordan Matković

Iako se Vesna Pusić javno zgraža nad zločinima za koje je osuđen Glavaš, HNS je koalirao s njegovom strankom. Ivan Vrdoljak, lokalni HNS-ovac, isticao je svoja moralna načela kao nepremostivu prepreku da radi u timu s Antom Đapićem na čelu, no ta ista moralna načela nisu mu priječila da uđe u savez s Glavašem. Bubalo, bivši maneken i bankar s razvučenim osmijehom

koji mu je ostao s modne piste, uživa i osobnu podršku biskupa Marijana Srakića: kad ga je opozicija, prije dvije godine, pokušavala srušiti s mjesta župana, oporbeni vijećnici HSS-a pričali su o direktivi svog stranačkog šefa Friščića, kojeg je prije toga osobno nazvao biskup Srakić, da podupru Bubala. Bubalovu izbornom uspjehu, nema dvojbe, značajno je pomogao i Stjepan

Mesić. Taj neobični, neprikriveni angažman hrvatskog predsjednika, koji ne samo što mu je osobno čestitao na rezultatu u prvom krugu, već se netom nakon prebrojanih glasova ponovno s njim i Vladimirom Šišljagićem slikao u Našicama, teško je objašnjiv. Mesić je time u pitanje doveo i vlastitu vjerodostojnost: dok je govorio o ustaškom derneku u Bleiburgu, iza leđa su mu stajali Bubalo i Šišljagić koji su se nekoliko dana ranije javno hvalili da su organizirali bijeg osuđenog ratnog zločinca.

Mesićeva uloga. Bivši saborski zastupnik HNS-a uvjeravao je ovog novinara kako će Mesić izvući Bubala iz Glavaševa zagrljaja i kako sav smisao podrške leži upravo u tome, te u Mesićevim planovima da i nakon silaska s Pantovčaka ima široku bazu. No, to je naivna priča. I Bubalo i Šišljagić politički bi propali istoga časa kada bi se odrekli Glavaša. Bez njegova motora, njihova se, nešto modernije dizajnirana karoserija, nikada ne bi pomakla s mjesta. Ako se to jednom i dogodi, Šišljagiću i Bubalu trebat će mnogo više vremena da shvate ono što je u Srbiji iz pete u glavu došlo Tomislavu Nikoliću: nemoguće je voditi stranku kojom se upravlja iz Scheveningena.

Glavaš će i Bubalu i Šišljagiću, kako vrijeme bude odmicalo, postajati sve teži kamen oko vrata. Odnose sa Zagrebom zaoštrili su do te mjere da je suradnja sa središnjom vlasti postala nezamisliva. Kako će pokucati na vrata Sanaderu kad ga nazivaju monstrumom i najvećim mafijašem u ovom dijelu Europe i kad predvode svoje "pleme" u ritualnom spaljivanju zastave stranke kojoj je on na čelu? Sa slabšom privredom, poharanom Glavaševim privatizacijskim tsunamijem i rahtičnim resursima te s ogromnom ovisnosti lokalne poljoprivrede o državnim jaslama, u samoizolaciji enverhoxhinskog tipa, Osijek i Slavonija samo će dalje tonuti.

Za razliku od Istre i njenog autohtonog regionalizma, koja s neusporedivo jačim potencijalima ne vodi "rat do istrebljenja" sa Zagrebom, već vještom kohabitacijom radi na svom razvoju, HDSSB-ov je regionalizam

patvoren i hinjen. HDSSB nije nastao zbog toga da bi se borio za Slavoniju i njene interese, već da bi služio kao logistika Glavašu u istrazi i suđenju za ratne zločine. Armija od 30 tisuća nezaposlenih, koja danas tumara Osijekom u potrazi za poslom, dobrim je dijelom regrutirana iz propalih ili posmulih tvornica, u koje je Glavaš, nakon velike sječe direktora početkom devedesetih, doveo svoje nesposobne poslušnike. Ponosi nekadašnjeg osječkog gospodarstva – IMK Slavonija, Industrijsko poljoprivredni kombinat Osijek, metalna industrija MIO i OLT, Mobilija Ivo Marinković, Tvornica žigica Drava, Svilana, Panonija, Tekos, Mara, Analit, Sloboda, Litokarton, Tvornica koža, LIO... – ili su, glavaševskim rječnikom, pretvoreni u prah i pepeo, ili su posrnuti divovi pretvoreni u patuljke koji danas jedva hramaju.

"Kada nakon završetka izbora eskalira ekonomska, financijska i socijalna kriza i kada popuste umjetne poluge kojima je koliko-toliko do izbora upravljala Vlada, Slavonija će se naći u dvostrukoj krizi", kaže politički analitičar Jaroslav Pecnik. "Uz postojeću, budu li na vlasti u Osijeku i županiji HDSSB, krizu će dodatno generirati Šišljagićeva najava 'rata do istrebljenja'. Ako se on i Bubalo, pak, nadaju da će moći aplicirati za projekte u Bruxellesu, gdje postoji famozna agencija Osječko-baranjske županije, jednu stvar zaboravljaju: iz Europe vrlo pomno prate što se događa sa suđenjem Glavašu i potpuno im je jasno da je HDSSB njegova stranka, da se ne radi ni o kakvoj samostalnosti Šišljagića i Bubala. Čelnici takve stranke ne mogu aplicirati za EU-projekte, jer ima stigmu onoga što jest, stigmu stranke ratnog zločinca", kaže Pecnik.

Ni Glavaš, a još manje Šišljagić i Bubalo, ne bi funkcionirali da nemaju podršku lobija unutar HDZ-a, koji pritajeno, suradujući s Glavašem, sapuna dasku premijeru Sanaderu. Za sada, Glavaš još uvijek, koliko god se činila žestokom, u ratu sa Sanaderom vodi low profile taktiku. Kada bude osjetio da dolazi stani-pani, tek tada će se vidjeti što je u stanju njegova teška artiljerija.